

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת סנהדרין

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיו.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובכ"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ו נגמר הדין

גמ' מב: - מה:

בית הסקילה חוץ לב"ד ולעיר [הוצא את המקלל מחוץ למחנה (של משה) + ויוציאו אל מחוץ למחנה (ישראל), הוצא + מחוץ למחנה]

רחוק מב"ד [שלא יחזו ברוצחים, שיהא לו הצלה]

"אבן, אבנים" - מספיק א' אם מת, ואי לא מביאים אחרים

אבן הנסקל, סיף וכו' משל ציבור, יין עם קורט לבונה משל נשים יקרות או ציבור [תנו שכר], וספק בסודר להניף וסוס להצלה בלימוד זכות

תלמיד שזיכה ומת - נמנה מן המזכים

תלמיד שרוצה ללמד זכות ונאלם - ספק (רש"י - אי סותרין הדין ומביא דיינין אחרים)

מחזירו בלימד על עצמו זכות - ב"פ אפי' אין ממש בדבריו, אח"כ רק ביש ממש

מכריזין בהליכתו שכל שיודע ילמד זכות

אומרים לו התודה או לומר תהא מיתתי כפרה על כל עונותי (לר"י - "חוץ מעון זה" בעדים שקרים)

{ יין למרי נפש; זובח יצרו ומתודה; נמוכי רוח כהקריב כל הקרבנות ואין תפלתו נמאסת; עכן; אע"פ שחטא ישראל הוא; ועשיר יענה עזות - יהושע; עתה באתי, מיד וילן בעומקה של הלכה; גבריאל - פיסקון, איטנמון, סיגרון; יקדים תפלה לצרה }

ר"י, ר' אלעזר בר"ש - ערבות על נסתרות משעברו ירדן [נקוד לנו ולבננו]
ר' נחמי' - רק על נגלות משעברו

הורגו (רש"י - ואין חושדים העדים) אפי' חזרו העדים ונתנו טעם לדבריהם [חוזר ומגיד]

נסקל ערום (ומכסים ערוה) [אותו] - לחכמים דר"י אשה בכסותה [אותו, ברור מיתה יפה - ובזיונה גרוע ממיתה מהרה]

בית הסקילה - ב' קומות + קומתו [מיתה יפה, ולא מינוול]

עד א' דוחה, ואם לא מת - עד השני מרים אבן עם חברי' והוא משליך על לבו [סקל יסלק או ירה יירה], ואם לא מת - ויד כל העם באחרונה

האבן נקבר עמו בתפיסתו (רש"י - בתוך ד"א)

שמואל - נקטעה יד העדים פטור [ויד העדים תהיה - ובעינן קרא כדכתיב (כת"ק דר"א ודר"ש, לגי' דנזיר - כר"א) דבהן מעכב], גידמין מעיקרא - יהרג [יד - שהיתה]

גמ' מה: - מט.

תלייה - ר"א - כל הנסקלין [והומת ותלית, כי קללת - ריבוי ומיעוט המרוחקין]
חכמים - רק מגדף ועע"ז [כלל ופרט המרוחקים לרבות ע"ז]

ר"א - אף אשה אלא פניה כלפי העץ, חכמים - לא אשה [וכי יהיה באיש]

אין דנין ב' ביום א' אא"כ מיתה א' ועבירה א'

ב"ד מלקין וסוקלין לעשות סייג לתורה כשהשעה צריכה לכך

עץ התלייה לת"ק נועצים [כי קבר (אף העץ) ואינו מחוסר קציצה],
לר' יוסי מוטה אכותל [כי קבר - ואינו מחוסר תלישה]

סמוך לשקיעה [רש"י - שיקברוהו מיד ולא ישכחו] ממיתין ותולין ומתירין מיד ואם לן עובר בלא תלין

{ קלני מראשי, מזרועי; לא תלין - משל לתאומים; רמז לקבורה מה"ת }

הלנת כל מת בל"ת [יקברנו] חוץ מלכבודו

ספק אי קבורה משום בזיון לקרוביו או כפרה (נ"מ אי לא רוצה)

הספידא יקרא דשכבי (אם לא רוצה א"צ, כפינן יורשין לשלם)

בית הקברות לנהרגין ונחנקין וא' לנסקלין ונשרפין [אין קוברין רשע אצל צדיק [ויגע האיש בעצמות אלישע ויחי], או רשע חמור אצל רשע קל וכאן הללמ"ס רק ב']
עד עיכול בשר ואז קוברין במקומן ואין אבילות [אביי - רשע, רב אשי - הואיל ואידחו (בשעת סתימת גולל/קבר מכפרה) ידחו, רש"י - בזיון לכפרה] אלא אנינות [בלב]

הפריש קרבן והמיר, ונשתטה וחזר - הואיל ונדחה ידחה

רשע - אביי - מת, הרוגי ב"ד אין כפרה [יטמא בעמיו - בעושה מעשה עמיו], הרוגי מלכות יש כפרה [שלא בדין]

רבא - הרוגי ב"ד יש כפרה [לא כדרך] משנתעכל הבשר, לרב אשי - צער הקבר פורתא

קבר מחובר מותר בהנאה [היקש לע"ז] אבל בנין (תלוש ולסוף חברו) אסור מדאורי' (אפי' פינהו) אא"כ נקבר בגזלה [רש"י - אין תורת קבר]

פינה קבר - עדיין טמא מדרבנן, חוץ מנקבר בגזלה, מזיק הרבים

ארג בגד למת (רש"י - שמת) - אביי - אסור [שם שם מעגלה ערופה] אבל טווה מותר רבא (להל') - מותר [שם שם מע"ז - לא בהזמנה]

לרבא - הזמנה בלי שימוש, שימוש בלי הזמנה אינו אסור [רש"י - אקראי] (אלא בשעת תשמיש) (אבל הזמנת קבר בנין, חוצב אבנים לאביו אסור משום כיבוד אב)
אביי - הזמנה אוסרת, שימוש בלי הזמנה מותר

בנה "נפש" לשם חי, דימוס א' לשם מת וקברו ופנייה - אסור בהנאה אא"כ חולץ הדימוס

מותר צדקה שגבו למת זה -

ת"ק - ליורש [לאביי - דלא חזי לא תפיס, לרבא - מוחל זילותי' ליורש]
ר"מ - לא יגע [לאביי - ספק אי תפיס, לרבא - ספק אי מוחל]
ר' נתן - יעשנו כבוד למת [תפיס, לא מוחל]

רשב"ג - בגדים הנוגעים במטה שנקברת עמו נאסרין [מחלפי בתכריכין]

עור תפילין - א"צ עבוד לשמן, רשב"ג - לשמן [מח' אי הזמנה מילתא או לא (רש"י - ולא איכפית לן וא"צ)]

הרוגי מלכות ישראל - נכסיהן למלך, ר"י - ליורשין

א"צ לשמוע למלך לבטל דב"ת [רק חזק ואמץ]

{ קללות דוד נתקיימו בזעו; יואב, אבנר, עמשא, עשהאל; ת' בעלי אגרופין של דוד; בית יואב כמדבר }

רש"י מו. - מז:

כלל ופרט - הפרט מפרש ותו לא, וכלל בתרא רק מרבה מעין הפרט
ריבוי ומיעוט - אין הכל במשמע, וריבוי בתרא מרבה הכל חוץ ממיעוט א'

אינו רוצה קבורה לא מתכפר אפי' קברוהו

אי יקרא דחיי, אין המת מתכפר בבזיונו

גולל - לרש"י - כיסוי ארון